

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 336

van **SOFIE JOOSEN**

datum: 6 februari 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Pluimveekweek - Preselectie mannelijke kuikens

In schriftelijke vraag nr. 304 van 14 maart 2019 ondervroeg gewezen collega Sanctorum de voormalig bevoegde minister over het lot van mannelijke kuikens bij legkippen. Mannelijke kuikens hebben geen nut in de eierindustrie en zijn, in tegenstelling tot vleeskippenkuikens, ook ongeschikt voor de vleesindustrie. Bijgevolg worden bij het uitbreken van de eieren de mannelijke van de vrouwelijke kuikens gescheiden en vervolgens in twee stappen vergast. Een recente schatting van het weekblad Knack spreekt van ca. 15 miljoen kuikens die op deze manier worden geslacht.

De heer Sanctorum wees op de vele lopende onderzoeken om alternatieven hiervoor aan te reiken: "Er bestaan echter technieken om mannelijke kuikens vroegtijdig uit het broedproces te halen. Op die manier kan hun leven beëindigd worden nog voor het begint en hoeven de kuikens geen verstikkingsdood te sterven. Eind 2018 bracht het Duits-Nederlandse samenwerkingsverband Seleggt nog een techniek op de markt waarbij aan de hand van het hormoonniveau uit een druppel embryo-urine kan worden bepaald of het gaat om een hen of een haan en dit al vanaf de negende dag in het broedproces. Er werd aangekondigd dat de techniek in 2019 ook in andere landen zou kunnen worden toegepast."

Een andere techniek betreft de toepassing van gentechnologie, waarbij mannelijke eieren door genetische manipulatie oplichten en dus nog voor de start van het broedproces kunnen worden verwijderd.

In zijn antwoord stelde de toenmalige minister dat de vermelde technieken nog niet op punt stonden om effectief uitgerold te worden in de pluimveekweek. Ook wees hij op het nut van eendagskuikens voor o.a. het voeden van exotische dieren en de productie van diervoeder.

We zijn alweer bijna een jaar verder. Ik ben benieuwd naar de evolutie in dit dossier.

1. Op welke manier volgen de diensten van de minister de wetenschappelijke en commerciële ontwikkelingen op inzake de preselectie en preventie van mannelijke kuikens?
2. Heeft de minister weet van succesvolle en economisch rendabele toepassingen binnen de EU?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 336 van 6 februari 2020

van **SOFIE JOOSEN**

1. Het Departement Landbouw en Visserij volgt de ontwikkeling en commercialisatie van de nieuwe technieken op via contacten met de onderzoekswereld en de broeierijsector.

Het Departement en de onderzoeksgroep Huisdierengenetica van de KULeuven organiseerde op 6 november 2019 de 11de Vlaamse Fokkerijdag met als thema: 'Lang zullen ze leven!? Maar ook gezond. Uitval van dieren vermijden en verminderen'.

Tijdens deze studiedag werd er onder andere gekeken naar de ontwikkeling van technieken rond niet-invasieve geslachtsbepaling in het ei. Tijdens deze presentatie werd een overzicht gegeven van de verschillende beschikbare technieken en werd de haalbaarheid van deze technieken in de praktijk onder de loep genomen.

Het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) is een van de partners van het 'H2020-SFS-2018-2 PPILOW'-project 'Poultry & Pig Low-Input and Organic production systems' Welfare' binnen Horizon 2020, dat loopt van 2019 tot 2024 (zie <https://cordis.europa.eu/project/id/816172>). In dit onderzoeksproject worden in werkpakket 5 alternatieven onderzocht voor het doden van mannelijke eendagskuikens. Zowel dubbeldoel hybriden als 'in-ovo' geslachtsbepalingsmethoden om eieren vroeg te selecteren, worden onderzocht. Een economische en multi-criteria-evaluatie (milieu, sociaal) van de voorgestelde innovaties zal gebeuren in werkpakket 7. In werkpakket 7 zullen ook businessmodellen worden opgesteld om de economische levensvatbaarheid in te schatten. Het ILVO is echter zelf niet direct betrokken bij werkpakket 7, maar zal wel op de hoogte zijn van de ontwikkelingen via de overlegvergaderingen van het projectconsortium. De partners betrokken bij dit werkpakket zijn het INRA & ACTA (Frankrijk), Aarhus Universiteit (Denemarken), Johann Heinrich von Thuenen Institut (Duitsland) en Sysaaf & CNRS (Frankrijk).

2. Afgaand op het overzicht van de beschikbare technieken voorgesteld tijdens de 11de Vlaamse Fokkerijdag, is er op dit moment binnen de EU nog geen succesvolle techniek ontwikkeld, die ook economisch rendabel is. Er zijn verschillende technieken commercieel beschikbaar of in een vergevorderd stadium van ontwikkeling, maar bij de meeste is de kostprijs nog te hoog en/of gebeurt de analyse niet snel genoeg.